
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Epinfo

Epidemiológiai Információs Hetilap

Beszámoló ünnepi tudományos ülésről	97
Tájékoztatás szakmai rendezvényről	106
Fertőző betegségek adatai	107

HAZAI INFORMÁCIÓ

BESZÁMOLÓ AZ OEK KÓRHÁZI JÁRVÁNYÜGYI OSZTÁLYA MEGALAPÍTÁSÁNAK 30. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL RENDEZETT ÜNNEPI TUDOMÁNYOS ÜLÉSRŐL BUDAPEST, 2007. DECEMBER 4.

Dr. Páll Gábor: Az OKI Kórházi járványügyi osztályának megalakulása és működése

A beszámoló előtt célszerűnek látszik, hogy a magyar kórházhigiéne kialakulása szempontjából jelentősebb eseményekre, az 1967 előtti és utáni időszakra, röviden utaljak. 1967 fordulópon volt; ebben az évben alakult meg a Kórházhigiénés Hálózat.

1967 előtt: Erről az időszakról elmondható, hogy a kórházhigiénés tevékenységet a helyi kezdeményezés és az egyéni érdeklődés jellemezte.

- **1959:** ebben az évben létesül a László Kórházban az első kórházhigiénikus főorvosi állás (az 1950-ben megjelent Magyar Kórházi Szabályzat már utal kórházi epidemiológusra);
- **1959:** elkezdik Magyarországon a kórházhigiénés laboratóriumi vizsgálatokat, melyek a sterilizáló berendezések mikrobiológiai hatékonyságára is kiterjedtek;
- **1960:** megszervezik a László Kórházban az első kórházhigiénés laboratóriumot;
- **1961:** elkezdik a Fővárosi KÖJÁL-ban a rendszeres kórházhigiénés vizsgálatokat (ezek néhány fekvőbeteg-ellátó intézményre és valamennyi mosodára kiterjedtek);
- **1964:** országosan elkezdődik a KÖJÁL hálózat részéről a rendszeres kórházhigiénés ellenőrzés; önálló kórházhigiénés laboratórium létesül a Fővárosi KÖJÁL-ban; és ugyancsak itt szervezik meg az első sterilizáló tanfolyamot;
- **1965:** az ország valamennyi KÖJÁL-ja végez már kórházhigiénés laboratóriumi vizsgálatokat;
- **1965:** az Orvostovábbképző Intézet ebben az évben kórházhigiénés tanfolyamot is szervez;

- **1966:** megjelenik a 37/1966. (Eü. K. 22.) Eü. M. számú utasítás a sterilizáló tanfolyamokról; ez kötelező minden egészségügyi dolgozó számára, aki sterilizálással foglalkozik és vizsgáznia is kell;
- **1966:** az országban elsőként a Fővárosi KÖJÁL-ban önálló kórházhygiénés osztály létesül (a kórházi ágyak közel 1/3-a Budapesten volt, ez is indokolta a Kórházhygiénés osztály megszervezését);
- **1966:** az OKI-ban megalakul a DDD osztály, amely irányítja az országban a fertőtlenítési és kártevőirtási tevékenységet;
- **1967:** megjelenik a 15/1967. (Eü. K. 11.) Eü. M. számú utasítás, mely meghatározott betegellátó intézményekben függetlenített higiénikus főorvosi és közegészségügyi-járványügyi ellenőri állás megszervezését rendeli el (intézkedik többek között a megbízott higiénikus főorvos, valamint a közegészségügyi-járványügyi bizottság működéséről és szakmai irányítónak a területileg illetékes KÖJÁL-t jelöli ki), és ezzel megalakul a **Kórházhygiénés Hálózat**.

1967 után:

- **1970:** az Egészségügyi Közlöny február 2-i számában jelenik meg a „Szakmai irányelvek a kórházhygiénikus orvosok munkájáról” c. útmutató;
- **1970:** megjelenik a 33/1970. (Eü. K. 20.) Eü. M. számú utasítás az iatrogen fertőzések bejelentéséről;
- **1973:** az Egészségügyi Miniszter kiadja a 2/1973. (Eü. K. 1.) Eü. M. számú utasítását „A iatrogen fertőző megbetegedések bejelentésének új rendjéről” (megjelenésével a 33/1970. (Eü. K. 20.) Eü. M. számú utasítás hatályát veszti);
- **1977:** megjelenik a 37/1976. (Eü.K. 1977. 1.) Eü. M. számú utasítás a szülőszobai részlegek működési rendjéről, az újszülött, koraszülött részlegek (osztályok), csecsemő- és gyermekosztályok hygiénés működésének, valamint a kórházak gyermekágyas részlegeinek látogatási rendjéről.

Az előzőekben az 1967 előtti és utáni időszakot azért mutattam be, mert ezen időszak szakmai eseményei folytatásaként tekinthető az OKI Kórházi járványügyi osztályának (továbbiakban: osztály) **1977. december 1-vel való megalakulása**.

Az újonnan megalakult osztály

- hét diplomás + 1 adminisztrátori állással rendelkezett az osztályvezetővel együtt;
- a diplomások közül egy-egy a bakteriológiai ill. a fág-osztályon, továbbá a dezinfekciós laboratóriumban dolgozott;
- négy diplomás + az adminisztrátor az osztályon operatív járványügyi feladatot látott el;
- a megalakuláskor másodmagammal voltam; 1978. január 1-vel vettünk fel 1 adminisztrátort és márciusban 1 közegészségügyi-járványügyi ellenőrt. Lényegileg ezzel a teammel kezdődött el az osztály működése.

Az osztály megalakulását követően körvonalazódtak a vele szembeni **elvárások**, valamint az ezzel kapcsolatos **tevékenység főbb irányai**, melyek a következők voltak:

1. A betegellátással összefüggő fertőzések előfordulásával és megelőzésével kapcsolatos rutintevékenység, továbbá a KÖJÁL (ÁNTSZ) és a Kórházhygiénés Hálózat kórházhygiénés epidemiológiai munkájára vonatkozó konzultatív ellenőrzés.
 - Az egészségügyi dolgozók hepatitisével, valamint a betegellátás során kialakult gázödémával kapcsolatosan külön surveillance működött, melynek adatairól a hepatitis esetében több előadásban, míg a gázödéma hazai tapasztalatairól az Orvosi Hetilapban két közleményben számoltunk be. A hepatitis surveillance 14 éven át működött (1. táblázat, 1. ábra, 2. táblázat).

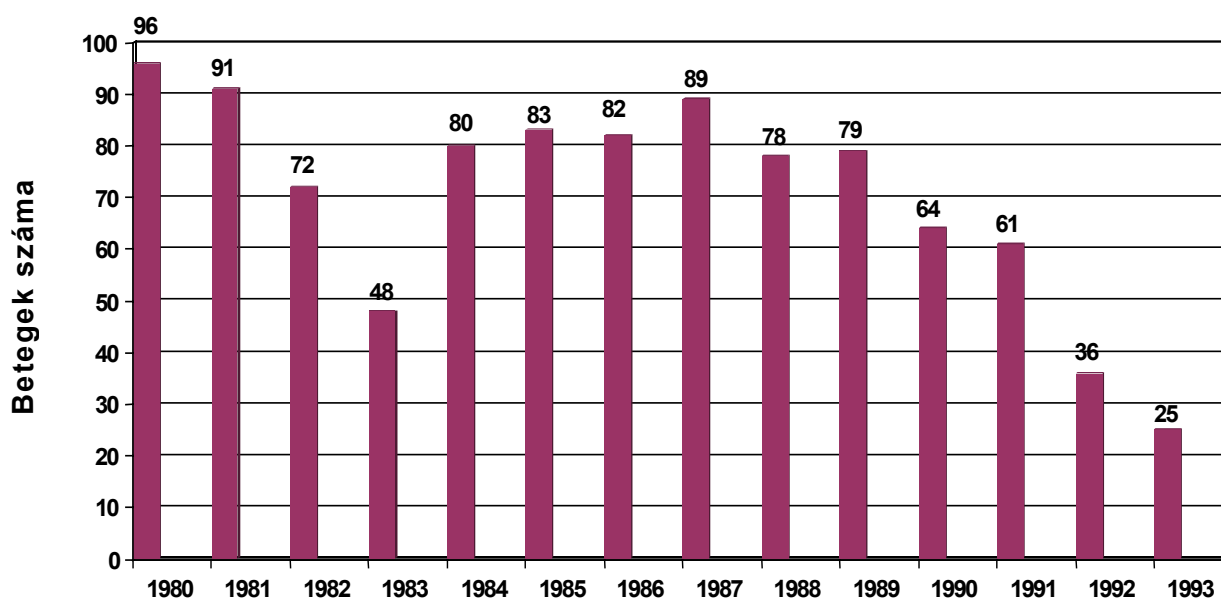
1. táblázat

Az egészségügyi dolgozók körében előfordult hepatitisek aetiológiai megoszlása (1980-1993)

Feldolgozott vizsgálati lapok száma	Hepatitis A	Hepatitis B	Hepatitis C	Hepatitis A+B+C összesen	Aetiológiailag nem értékelhető
1 553 100,0%	165 10,6%	968 62,3%	208 13,4%	1 341 86,3%	212 13,7%

1. ábra

A hepatitis B előfordulása egészségügyi dolgozók között - 1980-1993 (az OKI Kórházi és Járványügyi osztály adatai)

2. táblázat

**Az aetiologia és a fertőződés lehetséges módjainak összefüggése
(1980-1993)**

A fertőződés lehetőségei	Hepatitis A	Hepatitis B	Hepatitis C	Hepatitis A + B + C összesen	Aetiologiailag nem azonosítható
Véres eszközzel, műszerrel, vérrel, véres váladékkal dolgozott	64 38,8%	459 47,4%	92 44,1%	615 45,9%	72 34,0%
Hepatitiszes beteggel ill. váladékával érintkezett	14 8,5%	17 1,8%	2 1,0%	33 2,5%	9 4,2%
Hepatitiszes beteggel, valamint váladékával érintkezett és véres eszközzel, műszerrel, vérrel, véres váladékkal is dolgozott	31 18,8%	193 19,9%	38 18,3%	262 19,5%	30 14,2%
Eszközös beavatkozást (műtét, fogászati kezelés, injekció, stb.) végeztek	5 3,0%	27 2,8%	10 4,8%	42 3,1%	14 6,6%
Vérkészítményt kapott	–	2 0,2%	1 0,5%	3 0,2%	1 0,5%
Nem meghatározható	51 30,9%	270 27,9%	65 31,3%	386 28,8%	86 40,5%
Összesen	165 100%	968 100%	208 100%	1.341 100%	212 100%

2. A betegellátással, elsősorban a fekvőbeteg-ellátással összefüggő fertőzések járványos méretű előfordulása esetén a járvány kivizsgálására nagy súlyt fektettünk. Az osztály által végzett vizsgálat a KÖJÁL (ÁNTSZ) helyszíni járványügyi vizsgálatához kapcsolódott.

- A 19 év járványai között az 1989. évi ECHO 11 (enterovirus) okozta járvány számomra és gondolom még sokak számára igen tanulságos volt. A megbetegedések elsősorban a fekvőbeteg-ellátó intézmények szülészeti újszülött részlegein fordultak elő (348 megbetegedés), de 29 koraszülött és 8 csecsemő is megbetegedett. A vezető klinikai tünet a magas láz volt, amihez súlyos keringési zavar csatlakozott. A járvány minden valószínűség szerint július végén kezdődött, és főleg az ország déli részét érintette, összesen 10 megyét. Az utolsó megbetegedések október első napjaiban voltak. A járvány során 11 újszülött és 2 koraszülött meghalt.
- A 19 év (1978-1996) járványait bemutató 3. sz. táblázat adataiból látható, hogy az osztály tudomására jutott járványok száma meglehetősen nagy volt. Megjegyzésként említem, hogy 1994-ben regisztráltunk először MRSA-járványt.
- Az osztály az újszülött részlegeken 15 év során (1978-1992) előfordult 127 járványról az Orvosi Hetilapban is beszámolt.

3. táblázat

A Kórházi járványügyi osztálynak jelentett járványok (1978-1996)

Évek	Járványok száma	Járványok megoszlása		
		Enterális	Légúti	Egyéb*
1978	90	59	21	10
1979	66	34	13	19
1980	55	30	9	16
1981	61	34	11	16
1982	65	41	10	14
1983	46	25	8	13
1984	50	29	5	16
1985	46	26	5	15
1986	44	28	7	9
1987	40	25	-	15
1988	39	24	4	11
1989	78	57	4	17
1990	39	20	4	15
1991	49	30	1	18
1992	35	25	2	8
1993	25	16	2	7
1994	28	11	4	13
1995	42	32	1	9
1996	24	17	2	5
Összesen	922	563	113	246

*Egyéb járványok: Sepsis: 52; Postop. sebfertőzés: 40; Pemph. neonatorum: 24; Keratoconj. ep.: 21; Hepatitis B és C: 19; Pemphigoid + mastitis: 15.

1994: 2 MRSA-járvány, 1995: 1 MRSA-járvány, 1996: 1 MRSA-járvány

Összes betegszám: 10 136

3. Az osztály a KÖJÁL (ÁNTSZ) kórházhigiénés-epidemiológiai tevékenységéről személyes konzultációk, az elrendelt hivatalvizsgálat, a járványok zárójelentései és az éves jelentés adataiból kapott információt, amit elemzés és összegezés után értékelt ki.
4. Az osztály feladatkörébe tartozott a javaslattétel az Egészségügyi Minisztérium V. Közegészségügyi-járványügyi főosztálya felé utasítások kiadására, valamint az ezek elkészítésében való részvétel. Ez is része volt az osztály legfontosabb programjának, nevezetesen a gyógyító vonallal, valamint a KÖJÁL-lal (ÁNTSZ-szel) való szoros szakmai kapcsolat kiépítésének. Mindkettő fontos volt, de a gyógyító vonal részvétele a betegellátás, elsősorban a fekvőbeteg-ellátás során kialakult fertőzések megelőzésében kiemelkedően szükséges volt.
 - Ehhez mindenképp előtérbe kellett szorítani az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések elleni küzdelem legfontosabb feladatainak tisztázása, a feladatok áttekinthetősége, megértése és helyes értelmezése. Mindezek megvalósítását igyekezett elősegíteni az osztály által javasolt 32/1980. (Eü. K. 24.) Eü. M. számú utasítás, ami „Az iatrogen fertőzések megelőzése” címen 1980 decemberében jelent meg az Egészségügyi Közlönyben.
 - Különösen fontos volt ez a fekvőbeteg-ellátó intézmények saját védelmi apparátusa, a Kórházhigiénés Hálózat eredményessége szempontjából. Mindehhez azonban az ilyen feladatot ellátó kórházhigiénikus főorvosok és

munkatársaik részére a megfelelő munkafeltételek biztosítása is szükséges volt. Nyilvánvaló volt az is, hogy az áttekinthetőségnek a Kórházhygiénés Hálózat és a KÖJÁL kapcsolatára is ki kell terjednie.

- Az előzőekben vázolt cél elérése érdekében javasolta az osztály – az illetékes szakvonal egyetértésével készült – „Az anaesthesiologiai és intenzív betegellátó osztályok és perinatális intenzív centrumok működésének higiénés rendjéről” szóló 33/1981. (Eü. K. 21.) Eü. M. számú utasítás mielőbbi kiadását, amire 1981 novemberében került sor.
 - Az infekciókontroll keretében működő aktív nosocomialis surveillance személyi feltételeinek kialakítása érdekében tett javaslatot az osztály speciális képzés bevezetésére. Az erre vonatkozó tervezetet az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet (ETI) munkatársai és az osztály közösen dolgozta ki, ami aztán „A népjóléti miniszter 36/1996. (X.15.) NM rendelete a klinikai szakápoló (epidemiológiai szakápoló) szakképesítés szakmai és vizsgáztatási követelményének kiadásáról” címmel a Magyar Közlönyben 1996 októberében jelent meg.
5. Az osztály előző pontban vázolt programjának célkitűzései megvalósításához hozzátartozott a szoros kapcsolattartás az országos klinikai intézetekkel. Erre már a 33/1981. (Eü. K. 21.) Eü. M. számú utasítás kidolgozása esetén is volt példa.
- Az egyes klinikai szakterületeken a diagnosztikai, terápiás, metodikai stb. véleménynyilvánításra, ill. ilyen vonatkozású állásfoglalásra mind alkalmasabbnak bizonyultak a módszertani levelek, szakmai útmutatók, tájékoztatók, melyeket egy-egy országos klinikai intézet adott ki. A célszerűség érdekében az is előfordult, hogy pl. azonos témájú módszertani levelet több országos klinikai intézet együtt adott ki.
 - Az osztály ilyen vonatkozásban többször együttműködött az országos klinikai intézetekkel, de természetesen arra is volt példa, hogy az osztály tájékoztatót önállóan, ill. az OKI más osztályával közösen adott ki. Néhány példa az elmondottakra a megjelenés időrendi sorrendjében:
 - **1984.** Országos Csecsemő- és Gyermekesegységügyi Intézet (továbbiakban: OCSGYI) – Országos Szülészeti és Nőgyógyászati Intézet (továbbiakban: OSZNI) – Módszertani levél. Teendők szülészeti osztályokon és újszülött részlegeken, továbbá perinatális intenzív centrumokban, koraszülött- és csecsemő osztályokon a nosocomialis eredetű enterális fertőzések és járványok megelőzésére.
 - **1986.** Országos Sebészeti Intézet – OSZNI – Országos Urológiai Intézet (Módszertani levél): Állásfoglalás a fertőzőeses szövődmények nosocomialis eredetének elbírálása kérdésében (megjelent az Orvosi Hetilapban).
 - **1987.** OKI Kórházi járványügyi osztály: Tájékoztató a nosocomialis fertőzések előfordulása esetén szükséges teendőkről.

- **1988.** OKI Kórházi járványügyi osztály – Dezinfekciós osztály: Tájékoztató a betegellátás, valamint a laboratóriumi (patológiai osztályi) munka során a vér és testvázadékok közvetítésével terjedő vírusfertőzések megelőzésére alkalmazható higiénés rendszabályokról.
- **1988.** OCSGYI-OKI-OSZNI (Módszertani irányelvek). A szülészobai, valamint az intézeti újszülött-ellátás, továbbá a patológiás újszülött-, koraszülött-, csecsemő- és gyermekosztályi betegellátás működési rendjéről és higiénéjéről.
- **1991.** OKI Kórházi járványügyi osztály – Dezinfekciós osztály: Tájékoztató a betegellátás, valamint a laboratóriumi (patológiai osztályi) munka során a vér és testvázadékok közvetítésével terjedő vírusfertőzések megelőzésére alkalmazható higiénés rendszabályokról (második, javított kiadás).

Itt említem meg, hogy négy kórházigazgató (a ceglédi, dunaujvárosi, nyíregyházai kórház és a fővárosi Heim Pál Gyermekkórház) valamint az én aláírással ellátott beadvánnyal fordultunk a Magyar Kórházszövetséghez 1982 nyarán **Kórházhygiénés Szakbizottság** megalakítását javasolva. A Kórházszövetség elnöksége egyetértett javaslatunkkal, és 1982 őszén a Szakbizottság az egyik aláíró kórházigazgató elnökletével megalakult. 12-15 tagú volt és gyakorlatilag minden kórházhygiénés-epidemiológiai témával, valamint rendezvények, kórházhygiénés anketok szervezésével foglalkozott. 1997-től Infekciókontroll Szakbizottság néven működött.

Meg kell továbbá emlékezni a Kórházszövetség **NIL NOCERE Alapítványáról** is, ami a Kórházhygiénés Szakbizottság és az osztály javaslatára jött létre 1996-ban. Az alapító okirat 1. pontja az Alapítvány fontos feladatának jelöli meg az epidemiológiai szakápolóképzés szakmai és anyagi támogatását. Az Alapítvány a kiemelkedő kórházhygiénés tevékenység jutalmazására **NIL NOCERE emlékérmet** alapított. Az Alapítványt a Kórházszövetség elnöksége 2000. december 31-ével váratlanul megszüntette.

6. Az osztály feladatai közé tartozott az oktató-, képző- és továbbképző tevékenység a KÖJÁL (ÁNTSZ), a Kórházhygiénés Hálózat orvosai és közegészségügyi-járványügyi ellenőrei (felügyelői), valamint egyéb szakdolgozói részére. Igyekezünk ebbe bevonni a betegágy mellett dolgozó orvosokat és szakdolgozókat, elsősorban a nővéreket.
- Nemsokkal az osztály megalakulása után kezdtük el az Egészségügyi Főiskolai Kar Intézetvezető Szak III. majd II. éves hallgatóinak a kórházhygiénés-epidemiológiai ismeretek oktatását és ebből a témakörből a vizsgáztatást (554 hallgató). Az osztály ezt az oktatómunkát 1985-ig végezte.
 - Az Orvostovábbképző Intézet és az osztály szervezésében, 1982-ben és 1986-ban kórházhygiénés-epidemiológiai munkakörben dolgozó orvosok részére egy-egy továbbképzésre került sor.
 - 1992-ben hasonló témakörben a kórházhygiénével foglalkozó közegészségügyi-járványügyi felügyelők részére szerveztünk továbbképzést.

Az első **kórházhygiénés anketot** 1969-ben rendezték (OKI – László Kórház) egy-napos programmal. A következő anketok 1973., 1978. és 1983. évben voltak a Pécsi

Orvostudományi Egyetem és a Higiénikusok Társasága Dél-dunántúli Tagozatának rendezésében, kétnapos programmal.

1985-től az osztály vette át az ankétok szervezését, rendezését, azzal az elgondolással, hogy az ankétokat olyan szakmai színvonalra kell fejleszteni, hogy továbbképzés jellegűek legyenek, és alkalmassá váljanak a kórházhigiénével ill. epidemiológiával (infekciókontrollal) foglalkozó orvosok és a gyógyító orvosok

- szakmai eszmecserejére,
- egymás munkájának a megismerésére,
- olyan programok kidolgozására, amely lehetővé teszi az egészségügyi ellátás, súlypontilag a betegellátás során kialakult fertőzések közös erővel történő megelőzését és adott esetben felszámolását.

Az ankétokat az előzőekben említett célok érdekében 1985-től rendszeresen két-évenként rendeztük meg, 3 napos, kongresszus jellegű rendezvények formájában.

Az ankétok szervezésébe, rendezésébe nagy erővel kapcsolódott be a Hajdú-Bihar megyei (Hajdúszoboszló 1985 és 1993), a Veszprém megyei (Csopak 1989 és 1991), valamint a Heves megyei (Felsőtárkány 1987) KÖJÁL ill. ÁNTSZ; a Kecskeméti Megyei Kórház (Kecskemét 1995), a Siófoki Városi Kórház (Siófok 1997) és a BM Központi Kórház (Budapest 1999). De a rendezők között permanensen ott volt a Kórházszövetség Kórházhigiénés (Infekciókontroll) Szakbizottsága, valamint NIL NOCERE Alapítványa és egy alkalommal a Debreceni Orvostudományi Egyetem.

Az ankétok rendezése és szakmai színvonala tetszést és elismerést aratott mind a higiénés-epidemiológiai, mind a gyógyítónal részéről, és a termékbemutató cégek is szívesen látogatták. Magam az ankétok szervezésében-rendezésében 1999-cel bezárólag vettem részt. 15 év (1985-1999) 8 ankétja során 51 referátum és 362 előadás hangzott el, 4 kerekasztal megbeszélésre és 5 videoprogram bemutatására került sor.

A 36/1996. (X.15.) NM rendeletben foglaltaknak megfelelően az osztály 1995-től közreműködik az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézetben (ETI) elkezdődött epidemiológiai szakápolóképzésben. Székesfehérváron, Esztergomban, Nyíregyházán és Debrecenben is volt ilyen képzés, egy-egy alkalommal.

Az epidemiológiai szakápoló képesítéssel rendelkezők száma eléri a háromszázat. Nagyobb részük képzettségüknek megfelelő munkakörbe került, egy részük azonban eredeti munkahelyén dolgozik. Sajnálatos, hogy a végzés utáni munkakört illetően nincs megbízható információ, valamint az is sajnálatos, hogy a minden tekintetben időszerű továbbképzésre ezideig még nem került sor.

Az osztálynak külföldi kapcsolata a szocialista országokkal, elsősorban Cseh-szlovákiával és a Német Demokratikus Köztársasággal volt. 1979-ben a magyar küldöttséggel részt vettem Greifswaldban (NDK) a kórházhigiénével foglalkozó szocialista országok szakértői értekezletén.

Az osztály működésének említett időszakában mind a klinikai, mind a közegészségügyi-járványügyi vonaltól sok támogatást kaptam, amire beszámolómban többször utaltam.

Beszámolómban az OKI Kórházi járványügyi osztályának megalakulását és 18 éves működését igyekeztem – a teljesség igénye nélkül – bemutatni. Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések hazai problémája napjainkban feltehetően közelebb áll egy stabil konszolidációhoz, mint az osztály megalakulásának időszakában. Túlzás nélkül mondható azonban, hogy még bőven van tennivaló. Ezek a tennivalók egyben feladatokat is jelentenek mind a gyógyítónak, mind az infektokontroll szempontjából.

Beszámolómm végére érve szeretném, ha az utolsó szavak a köszönet szavai lennének. Köszönetet mondok a Kórházi járványügyi osztály munkájához nyújtott támogatásért a hajdani országos klinikai intézeteknek, a KÖJÁL-ok, az ÁNTSZ-ek igazgatóinak illetve vezető főorvosainak és munkatársaiknak, továbbá az együttműködő kórházak igazgatóinak, valamint az OKI osztályainak és végül, de nem utolsó sorban, az osztályon dolgozó munkatársaimnak. Örömmre szolgált, hogy ezt a köszönetnyilvánítást nagyszámú szakmai hallgatóság előtt tehettem meg.

Szerkesztőségi megjegyzés: Az Országos Epidemiológiai Központ és a Magyar Infektokontroll Egyesület 2007. december 4-én ünnepi ülés keretében emlékezett meg az OEK Kórházi járványügyi osztálya fennállásának 30. évfordulójáról. A Népjóléti Minisztérium 59/1997.(XII.21.) NM rendeletével a korábbi országos intézetek átszervezéséről döntött, melynek eredményeként az OKI (Országos Közegészségügyi Intézet) keretében 1977-től működő Kórházi járványügyi osztály 1998. január 1-től az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) osztályaként végezte munkáját. Az ünnepi tudományos ülés részletes programja az *Epinfo* 2007. november 9-én megjelent – 14. évfolyam 44. – számában olvasható. Az elhangzott előadások közül Dr. Páll Gábor, a Kórházi járványügyi osztály első osztályvezetőjének visszatekintése bizonyára széleskörű érdeklődést vált ki azok körében is, akik a megemlékezésen nem tudtak részt venni. Ezért döntött úgy az *Epinfo* szerkesztősége, hogy az előadás rövidített változatát a szerző saját szavainak meghagyása mellett közzé teszi.

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

A Magyar Infekciókontroll Egyesület XII. Kongresszusa Siófok, 2008. június 5-7.

A kongresszus helye: Hotel Aranypart (www.aranypart.hu)
8600 Siófok, Beszédes József sétány 82.

A kongresszus fő témái:

- Nosocomialis fertőzések megelőzése, mint betegbiztonsági tényező
- Nosocomialis surveillance
- Az egészségügyi dolgozók kockázatai a biztonságos betegellátásban
- Nehezen kontrollálható kórokozók: multirezisztens kórokozók, Clostridium difficile

Fontosabb időpontok:

- Az előadás **összefoglalók** leadásának határideje: 2008. április 15.
- Kedvezményes **részvételi díj** fizetésének határideje: 2008. április 20.
- Tájékoztatás előadások elbírálásáról: 2008. április 30.

Tudományos információ:

Dr. Szilágyi Emese elnök, Magyar Infekciókontroll Egyesület (1097 Budapest, Gyáli út 2-6.; Tel/fax: 06-1-476-1178; E-mail: szilagyi.emese@oek.antsz.hu)

Technikai információ:

Lukácsi Máté, projekt menedzser, [Convention Budapest Kft. (H-1461 Budapest, Pf: 11.; Tel.: (06-1) 299-0184, 299-0185, 299-0186, Fax: (06-1) 299-0187; E-mail: HTmlukacsi@convention.hu]

A kongresszussal kapcsolatos további, részletes információ a www.convention.hu honlapon található.

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2008. február 18-24.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az **enterális fertőző betegségek** közül az év eleje óta nyilvántartásba vett **salmonellosis** esetek száma több mint kétharmadával, a **campylobacteriosis** esetek száma több mint 10%-kal haladta meg a korábbi évek azonos időszakát jellemző értékeket. Az **enteritis infectiosa** diagnózissal bejelentett megbetegedések száma mintegy 15%-kal volt kevesebb az előző évek 1-8. hetében regisztrálnál annak ellenére, hogy a héten közel egyötödével több eset került a nyilvántartásba az előző héthez viszonyítva.

Az akut **vírushepatitisek** járványügyi helyzete kedvezően alakult, az előző héthez hasonlóan 9 hepatitis infectiosa esetet regisztráltak. A megbetegedéseket 8 megyében és a fővárosban diagnosztizálták.

A **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** megbetegedések száma alig változott az előző héthez viszonyítva, a regisztrált esetszám kb. 40%-a volt az előző évi megfelelő értéknek. Az elmúlt hetihez képest egynegyedével több **varicella** bejelentés érkezett a héten. A héten két **mumpsz** gyanút jelentettek, **morbilli**, **rubeola** és **pertussis** eset nem került a nyilvántartásba.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül a héten 7 **meningitis purulenta** megbetegedésről érkezett jelentés, amelyből egy esetben az elvégzett mikrobiológiai vizsgálatok a **S.pnumoniae** kóroki szerepét igazolták. A heti esetszám nem tért el lényegesen az előző év hasonló időszakában regisztrálttól. A héten kevesebb **meningitis serosa** megbetegedést diagnosztizáltak a 2002-2006. éveket jellemző középértéknél. Az év első nyolc hetében a nyilvántartásba vett **encephalitis infectiosa** esetek száma a negyede volt az előző év azonos időszakában regisztrálnak.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

8/2008.sz.heti jelentés (weekly report)

(2008.02.18 – 2008.02.24.)

Betegség Disease	a 8. héten (week)			az 1 – 8. héten (week)		
	2008.02.18- 2008.02.24.	2007.02.19- 2007.02.25.	Medián 2002- 2006	2008.	2007.	Medián 2002- 2006
Typhus abdominalis	-	-	-	-	-	-
Paratyphus*	-	-	-	-	-	-
Botulizmus	-	1	•	-	2	•
Salmonellosis	94	69	57	470	530	618
Dysenteria	4	-	4	8	8	24
Dyspepsia coli	-	1	-	4	6	13
Egyéb E.coli enteritis	2	-	1	5	6	10
Campylobacteriosis	95	67	85	476	549	823
Yersiniosis	-	-	4	8	5	22
Enteritis infectiosa	824	717	959	4927	7102	6777
Hepatitis infectiosa	9	10	11	62	88	122
AIDS	1	-	1	2	1	5
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	-	-	1	3
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	2	-	2	8	4
Scarlatina	94	247	67	940	1620	559
Morbilli	-	-	-	2	-	1
Rubeola	-	1	1	2	1	12
Parotitis epidemica	2	1	4	31	14	30
Varicella	930	1784	1284	7675	11035	8168
Mononucleosis inf.	14	17	29	139	153	197
Legionellosis	1	-	3	4	2	13
Meningitis purulenta	7	8	4	42	45	50
Meningitis serosa	2	2	1	8	11	11
Encephalitis infectiosa	-	-	2	7	28	14
Creutzfeldt-J.-betegség	-	1	-	2	6	3
Lyme-kór	6	3	3	23	43	28
Listeriosis	-	-	-	3	-	-
Brucellosis	-	-	-	-	-	-
Leptospirosis	-	-	-	2	3	3
Ornithosis	-	-	-	1	2	1
Tularemia	-	-	3	6	8	18
Tetanus	-	-	-	-	-	-
Vírusos haemorrh. láz	-	-	-	1	2	1
Malaria*	-	-	-	-	1	2
Toxoplasmosis	-	2	3	14	28	31

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2008.02.26.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notified communicable diseases registered current week in Hungary (+)

8/2008.sz. heti jelentés (weekly report)

(2008.02.18 – 2008.02.24.)

Terület Territory	Salmonel- losis	Dysentheria	Campylo- bacteriosis	Enteritis infectiosa	Hepatitis infectiosa	Scarlatina	Varicella	Mononucl. infectiosa	Meningitis purulenta	Lyme-kór	Parotitis epidemica
Budapest	12	-	17	66	2	11	91	3	-	-	-
Baranya	1	-	8	22	1	4	39	-	1	-	-
Bács-Kiskun	8	-	8	20	1	-	52	1	-	-	-
Békés	9	-	11	52	-	-	9	-	1	-	-
Borsod-Abaúj-Zemplén	1	-	3	10	-	8	66	1	1	1	-
Csongrád	24	-	15	29	1	1	15	-	-	-	-
Fejér	3	-	2	53	-	1	102	1	-	-	-
Győr-Moson-Sopron	2	-	2	17	-	5	49	1	-	-	-
Hajdú-Bihar	4	1	7	9	1	12	114	-	1	2	-
Heves	4	-	-	35	-	4	37	-	-	-	-
Jász-Nagykun-Szolnok	3	3	-	46	-	7	38	-	-	-	-
Komárom-Esztergom	-	-	-	13	-	-	27	-	-	-	-
Nógrád	1	-	1	24	1	4	21	2	-	-	1
Pest	9	-	9	78	-	11	109	3	1	-	-
Somogy	7	-	3	43	-	4	42	-	-	1	-
Szabolcs-Szatmár-Bereg	2	-	-	21	-	5	70	-	1	-	-
Tolna	3	-	3	78	1	-	11	-	-	-	-
Vas	1	-	3	57	-	6	7	1	-	-	-
Veszprém	-	-	2	128	-	10	26	1	-	-	1
Zala	-	-	1	23	1	1	5	-	1	2	-
Összesen (total)	94	4	95	824	9	94	930	14	7	6	2
Előző hét (previous week)	68	-	51	702	9	91	750	19	3	-	4

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

A statisztika készítés ideje: 2008.02.26.

Az Epidemiológiai Információs Hetilap (**Epinfo**)
Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a Centers for Disease Control and Prevention-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;
www.antsz.hu/oek;

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujsg@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

dr. Falus Ferenc

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztő:

Kissné Sponga Zsuzsanna

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc